

П'ятий етап — визначення інтегрального показника кадрового забезпечення судово-експертної установи з урахуванням його складових. Цей показник дає змогу отримати комплексну (інтегральну) характеристику рівня розвитку кадрового потенціалу судово-експертної установи, у якій враховуються усі її складові [4].

Шостий етап — порівняння зміни фактичного рівня розвитку кадрового потенціалу судово-експертної установи з рівнем розвитку кадрового потенціалу установ-конкурентів, а також бажаним рівнем розвитку, розрахованим експертним шляхом. Це дає змогу оцінити сильні та слабкі сторони кадрового потенціалу судово-експертної установи та визначити заходи з його покращення.

Зазначимо, що для того, щоб судово-експертна установа одержала конкурентні переваги, її керівництво має точно визначити прогнозну потребу рівня розвитку кадрового потенціалу, що є найбажанішою для неї. До того ж, на переконання науковців, необхідно врахувати те, що не завжди найкраще є найбажанішим, оскільки існує достатній рівень окремих компонентів, вище якого збільшення показника може бути недоцільним [5]. Це пояснюється тим, що окремі компоненти не потребують їх покращення у зв'язку з обмеженістю (або неможливістю) використання такої якості, або їх збільшення надто впливає на витрати.

Установлено, що обов'язковою умовою є наявність методики, завдяки якій можливе аналізування як усіх компонентів, так і певної їх сукупності. У протилежному випадку неможливе його практичне аналізування та будь-які дослідження щодо кадрового потенціалу, які мають теоретичний характер. Цей метод дає змогу оцінити рівень розвитку кадрового забезпечення з позиції конкурентних переваг судово-експертної установи в різних напрямках її діяльності та галузях експертних досліджень. Крім того, такі розрахунки дають змогу проводити факторне аналізування й визначити вплив на рівень розвитку кадрового потенціалу судово-експертної установи як кожної його складової у сукупності, так і окремого компонента.

Перелік джерел посилання

1. Черноморенко Н. В. Проблемы эффективного использования трудового потенциала. *Управління трудовими ресурсами: проблеми і перспективи розвитку* : збірн. доповід. міжнар. наук.-практ. конф. Хмельницький. 2007. С. 288—295.
2. Мурашко Н. И. Управление персоналом организации. Киев, 2007. 330 с.
3. Кравченко М. О. Методичні аспекти оцінки кадрового потенціалу інноваційної діяльності промислових підприємств. *Економіка і держава*. 2006. № 2. С. 93—96.
4. Колот А. Теоретичні й практичні аспекти впливу заробітної плати на мотивацію трудової діяльності. *Україна: аспекти праці*. 2008. № 8. С. 8—14.
5. Яновський О. Управління персоналом як технологія успішного бізнесу: коротко про головне. *Кадровик України*. 2008. № 5. С. 122—125.

Автоматизація експертної діяльності під час виконання комп'ютерно-технічних експертиз

Іван Старенький,

Одеський НДІСЕ, с. Михайлопіль, Березівський р-н, Одеська обл., Україна,
ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-2271-8512>, e-mail: ivan_starenkii@ukr.net

Олександра Донченко,

Одеський НДІСЕ, м. Одеса, Україна, ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-3907-2372>,
e-mail: donchenko2707@gmail.com

Розглянуто рекомендаційні дії щодо автоматизації діяльності експерта під час дослідження цифрових носіїв інформації з метою зменшення робочого часу на повсякденні дії.

Ключові слова: цифровий носій інформації; образ; файл; програмне забезпечення; інтерпретатор команд; термінал.

Automation of forensic expert activities while computer technical examinations

Ivan Starenkiy, Oleksandra Donchenko

This report considers recommended actions regarding automation of expert's activities during the research of digital information carriers, with the aim of reducing working time for daily, activities.

Keywords: digital media storage, image, file, software, operating system, command interpreter, terminal.

Під час проведення комп'ютерно-технічних експертиз, досліджуючи системні блоки персональних комп'ютерів (далі — СБПК) і ноутбуків (далі — НБ), передбачено, що на експертизу надходять вилучені зі складу СБПК і НБ, цифрові накопичувачі інформації на основі жорстких магнітних дисків (далі — НЖМД) або мікросхемах пам'яті (далі — SSD).

Кожен експерт може самостійно обирати апаратно-програмні інструменти (далі — АПІ) для проведення експертизи, головна умова — хід дослідження має відповідати чинним вимогам щодо проведення експертної діяльності та затвердженим методикам.

На думку авторів, до найпопулярніших АПІ належать криміналістичні дистрибутиви операційної системи (далі — ОС) *Linux* [1] (*Deft Zero, Kali, Parrot Security OS* та ін.), або відповідно налаштований для експертної діяльності будь-який інший дистрибутив (*Debian, Mint, Manjaro* та ін.). Завдяки своїй гнучкості ОС *Linux* може бути «заточеною» під різноманітні випадки, починаючи з підключення накопичувачів інформації, що є об'єктами дослідження, у режимі «тільки для читання» (*Read Only*) для забезпечення збереження первинного стану інформаційного наповнення накопичувача, завершуючи розкладуванням відеофайлів. Усе це можна виконати безпосередньо у вікні так званого терміналу [2].

Отже робота з терміналом дає можливість напряму взаємодіяти з ОС *Linux* за допомогою клавіатури. Тобто для здійснення певних дій у середовищі терміналу потрібно на клавіатурі багаторазово набирати відповідну команду та натискати *Enter*. Тому постає питання, чи можна якось автоматизувати дії, що багаторазово повторюються, заради економії часу експерта.

Автоматизувати процес можна за допомогою спеціально написаного сценарію, який використовує певний інтерпретатор команд (наприклад, *Bash* [3], який є найпопулярнішим командним інтерпретатором в *UNIX*-подібних системах, особливо в *GNU/Linux*), розробити скрипт, за допомогою якого можна автоматизувати процес створення побітової копії НІ або підключення його в режимі *Read Only*.

Під час виконання скрипт буде «запитувати» експерта, із яким із підключених накопичувачів інформації потрібно працювати, після чого слід обрати дію: створити побітову копію або підключити в режимі *Read Only* для подальшого дослідження інформаційного наповнення. На рис. 1 зображено блок-схему цього скрипту.

У такий спосіб можна автоматизувати майже будь-який процес, складність чого залежить від кількості ітерацій, які необхідно прописати для забезпечення їх автоматичного виконання. Також автоматизація певних процесів може бути корисною, наприклад, у разі виїзду на місце злочину, де потрібно провести зняття побітової копії з носіїв інформації, щоб знайти серед інформаційного наповнення НІ файли певного розширення.

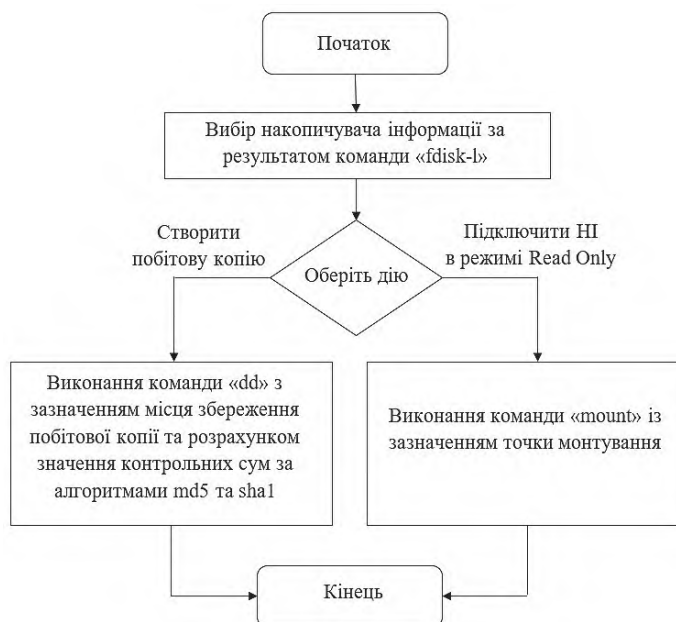

Рис. 1. Блок-схема скрипт-сценарію

Перелік джерел посилання

1. Linux Distribution / Вікіпедія. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Linux_distribution (дата звернення: 28.08.2023).
2. Linux Console / Вікіпедія. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Linux_console (дата звернення: 28.08.2023).
3. Bash / Вікіпедія. URL: [https://en.wikipedia.org/wiki/Bash_\(Unix_shell\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Bash_(Unix_shell)) (дата звернення: 28.08.2023).

Основні вимоги присвоєння кваліфікації судовим експертам експертної служби Міністерства внутрішніх справ України

Василина Стасюк,

Сумський НДЕКЦ МВС України, м. Суми, Україна, e-mail: vasilisa-s@ukr.net

Розглянуто основні вимоги щодо присвоєння кваліфікації судовим експертам Експертної служби МВС України, а також етапи підготовки судових експертів Експертної служби МВС.

Ключові слова: судовий експерт; присвоєння кваліфікації; Експертно-кваліфікаційна комісія МВС; Експертна служба МВС.

Qualification of forensic experts of expert service of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine: basic requirements

Vasylyna Stasiuk

The report deals with the main requirements for qualification of forensic experts of the Expert Service of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine, stages of training of forensic experts of the Expert Service of the Ministry of Internal Affairs.

Keywords: forensic expert; qualification; Expert Qualification Commission of the Ministry of Internal Affairs; Expert Service of the Ministry of Internal Affairs.

Кожна країна ставить за мету створення надійної та ефективної системи попередження злочинності. В умовах постійного удосконалення судочинства в Україні все більшого значення для здійснення правосуддя набуває судово-експертна діяльність. Важлива роль у здійсненні судово-експертної діяльності відводиться експертам. Саме їх кваліфікація, досвід можуть вплинути на правильність та об'єктивність того чи ітого рішення.